

ΡΟΣΣΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΤΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΤΣΕΧΟΦ

ΟΙ ΞΕΝΟΙ

ΤΗΝ κεντρική πλατεία, μπρός στὸ σιδηροδρομικὸ σταθμὸ τῆς κωμοπόλεως, ἔνα ζευγάρι νεονύμφων ἔκανε τὸν περίπατο του.

"Ἐκεῖνος εἰχε περάσει τὸ μπράσο του στὴ μέση της, καὶ ἔτενη πάλι ἀκούπιτον τρυφερὸν ἐπάνω του καὶ ἔται ήσαν εὐτυχισμένοι.

Τὸ φεγγάρι τοὺς ἐστραβώντες, ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ σύννεφα καὶ ἐπειτα κρυψόταν μέσα σ' αὐτά, ίσως ἀπὸ φόνο, ίσως ἀπὸ μελαγχολία, βλέποντας πῶς ήταν πολὺ μονότονο καὶ μάταιο, νᾶ ξῆι ἀνδρὸ μόνο καὶ ἔρημο, χορίς κανένα συντριψό την ζωὴν του.

"Η ἀτέμοφαρα ἤταν βραβεῖα, φροτομένη ἀπὸ τὸ ἀρωμα πού ἀρπάνει οἱ κρίνοι καὶ η πασχαλές. 'Απ' τὸ ἀπέναντι μέρος τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς κελαδοῦν ἔνας κούκος.

— Τὶ ώραία πού εἶναι δόνι! Εἴλεγε ἔκεινη. Νομίζει κανεὶς πώς ὅλα αὐτὰ ἀποτελοῦν εἶναι δόνι; Κόταξε τὸ ράριο πού είνε, ἔκει κατώ, τὸ μικρὸ δασιλόν! Τὶ χαριτωμένοι πού είνε οἱ τηλεγραφικοὶ στιλοί καθὼν στέκονται ὄφιοι, βουφοὶ καὶ ἀγάντοι! Δίνουν ζωὴν σ' ὅλη τὴν γῆραν ἔσοχη, Σάστοια, καὶ πάνονται σάν νὰ μᾶς λένε πός πέρα μαρκάν, ναράγηι πολιτισμός καὶ ἀνθρώποι πολιτισμοί. Δὲν νομίζεις, διαγούλα μου, ἀλλάγηται πολλά, διτὶ ἡ ἥλαφρα αὐτῇ αὐτῷ φέρνεις σ' αὐτά μας τὸν θύρινο κάπτοντας τράπον, που φάνε;

— Ναί... Αλλὰ πός τρέμουν τὰ γέρα τους, ἀγαπημένη μου...

Φαίνεσαι ταραγκόνη σὰν νάχτης φίγος, Βάρια.

— Δέν πιστεύω;

— Καὶ τὶ φαί μᾶς ἔχοντας φτεάκιες γι' ἀπόψε;

— Λαχανόσουτα καὶ κοτόπουλο.

Γιὰ μᾶς τοὺς δύο νέου κατόπινοι είνε ἀρκετοί. "Επειτα γιὰ σένα φρεσαν ἀπ' τὴν πολιτεία σαρδέλλες καὶ χοβάτρι..."

Ἐκείνη τὴ στηγή, τὸ φεγγάρι κρόντηκε πίσα ἀπ' τὰ σύννεφα. "Ἡ εὐτυχία τῶν ἀνθρώπων, ή εὐδαιμονία τῶν δύο ἔσεινον ἐρωτευμένον, τοῦ θύμης τῆς μοναξιά του καὶ τὸ ἐρμηνεῖον των κρεβάτων, ἔκει πέρα, πισσα ἀπ' τὰ δάση καὶ τὶς κοιλάδες..."

— Τὶ ξαρά! φώναξε ἀξαφνα ζωηρὰ η Βάρια. "Ερχεται τὸ τραίνο! Νάτο!..."

Τρία τεράτια πύνινα μάτια παρουσιάστηκαν πέρα στὸν δόζοντα. "Ο σταθμάρχης θήγηκε ἔξω ἀπὸ τὸ κτίριο τοῦ σταθμοῦ. 'Εδοι καὶ ἔκει δέπλα στὶς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς, θλαυρόν πάντα τὸν κρεβάτι, ἔκει πέρα, πισσα ἀπ' τὰ δάση καὶ τὶς κοιλάδες..."

— Τὶ ξαρά! φώναξε ἀξαφνα ζωηρὰ η Βάρια. "Ερχεται τὸ τραίνο! Νάτο!..."

Τρία τεράτια πύνινα μάτια, λιγότερη την ταχύτητα του, πλησιάζοντα πρὸς τὸ σταθμὸ καὶ ἔπειτα σταμάτησε ἀπότομα.

"Ἀπ' τὰ μιορφοτημένα παραθυράκια τῶν βαγονιών μὲ τὰ θολὰ τζάμια, ἐπόβαλαν τούτας φυσοκομισμένες φυσιογνωμίες, καπέλλα ἀνδρικά καὶ γυναικεία, πλάστες καὶ γιακάδες παναφορών.

Οἱ δύο νεώπαγοι, πάντοτε σφιχταγκαλασμένοι, περιεργάζονταν τοὺς ταξιδιώτας.

Ξαφνικά, μετ' αὐτοῦ θαγόνι, ἀκούσθηκαν ζωηρὲς χαρούμενες κραυγές:

— Α! Α! η Βάρια καὶ ἀνδρας τῆς θοβανά νὰ μᾶς προϋπαντήσουν. Νάτο! Βερένη! Βερένη! Εδώ είμαστε!...

χρυσᾶ βραχιόλια, σκουλαρίκια καὶ δαχτυλίδια;

Τὸ δημητρόπιο ήταν ἀκαταμάχητο καὶ τέλος, ὑστερα ἀπὸ πολλὲς παραλήστης τῶν δημητρόπων, ὃ καπετάνιον πασᾶς συμφόνησε νὰ τοῦ πάνε τὰ μιὰ ἀπὸ δύο ξηρούς. Καταργούμενοι οἱ Χιώτες ἔκαμπαν συνέλευση καὶ ἀπόφασαν νὰ μην ἐπιτρέψουν στὸ ἔξοδο στὶς γυναικείες τους νὰ φοροῦν πολύτιμα κοσμήματα. Κατώθισαν μάλιστα διπά τὰ νὰ ἐπιβάλλουν καὶ ἀφορμούσι ὃ "Ἐκκλησία γιὰ τὶς παραβάτες". Οὗτε δικοὶ ἀπέλεις καὶ ἡ συνελεύσεις τῶν ἀνδρῶν, οὓς οἱ τρομεροὶ κεραυνοὶ κατέρριψαν στὸ φορόντα πολὺτιματά τους.

Τότε οἱ Χιώτες κατέφυγαν στὸν Πατριάρχη. Κι' ὁ Πατριάρχης ἔξδοκος ορτὴ ἀπαγόρευσε σχετικά. "Η ἀπαγόρευσις αὐτὴ ἔγινε ἀφορμὴ νὰ καταργηθοῦν οἱ Χιώτισσες τὰ κομψήματα τους. Δέν τὰ φοροῦντα πλέον οὐτε σὲ γάμοις οὔτε σὲ πανηγύρια. Μά τι σημαίνει; Είχαν ἔνα ἀλλοὶ στολίδι νηματομένες νησιώτισσες. Τὴν ωμοργά τους! Στολίδι ποὺ κανεὶς δὲν μποροῦν νὰ τοὺς τὸ ἀπαγορεύσῃ. Στολίδι ἀτίμητο. Στολίδι ποὺ τὶς ἔκανε ἔκαουστες οἱ δύο τὸν κόσμο...

Τὶ φρικτὴ ἐπιδρομή, Θέε μον!...

Οι δύο νεώπαγοι τρέπονται στὸ Σάστοια, εἰπόντας τὸ θεῖον μὲ δύο διαγνωστικά τὸ χόρεψεν τὸν Σάστοια, εἰπόντας μὲ τὸν ιδιό πάντα τον!

— Θά έλεγε κανεὶς πός μᾶς περιμένετε μὲ ἀγώνια! Θά είλετε την πυγμώσα πειά μὲ τὸν γέρο θεῖο σας (ἐννοοῦσαν τὸν ξαντό του) πού δὲν ἔρχοταν νὰ σας θέη. Τι ξαρά, τι ξαρά!

Πήρε μιὰ ἀνάσσα κ' ἔτειται γορίζοντας πρὸς τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας του, ζανταράνης μὲ τὸν τρυφερό προστάγης:

— Αί, παύδι! Κόλα, Κόστια, Νίνα, Φίρα... παύδι! Αγκαλιάστε λοιπὸν τὸν ξανθερό σας τὸν Σάστοια, ἀγκαλιάστε τον, φιλήστε τον! Είμαστε δικοὶ σου μὲ τοὺς προγόνους στὸν Σάστοια, εἰπάστε δικοὶ σου μὲ τοὺς προγόνους καὶ τοὺς ἀπογόνους μας, δικοὶ σου γιὰ ἀρκετές μέρες. Θά χοράστηση τὴ συντροφία μας. 'Α! Και νὰ σου τὸ πά πά τώρα. Μαζί μας νὰ καταργήσηση τὴν θύμηστα. Δὲν θέλουμε κομπλήματα...

Οι δύο νεώπαγοι τρέπονται στὸ Σάστοια. Καθὼς κόπτασαν τὸ θεῖο μὲ δύα ἀκείνα τὰ ἀναριθμηταὶ μέλη τῆς οἰκογενείας του, τους είχε πάσια τρεμοῦλα, μιὰ τρεμοῦλη δυνατὴ κι' ἀπεργίαστη, που τοὺς ἔχοτε τὴν λαλά.

Μιὰ δυσάρεστη εἰκόνα πρέπει ἀπὸ τὸ μνατόλι τοῦ Σάστοια. "Ἐβλεπε τὴ δύσκολη θέση στὴν δούλια θά βρισκόταν αὐτὸς καὶ ή γυναῖκα του μὲ τοὺς ξένους του. 'Ἐρετε νὰ τοὺς παραχωρήσουν τὰ τριάδα δομάτια τους, μὲ δύο τους τὰ εἰσηγηματα, κρεβάτια, καναπέδες, μαζίλαρια, σκεπάματα καὶ ἀκόμη νὰ τοὺς προσφέρουν τὸ γαμάρι, τὶς σαρδέλλες, τὸ κοτόπουλο καὶ τὴ λαχανόσουτα, τὰ δούλια μόλις ἔθεναν γιὰ νὰ χορτάσῃ αὐτὸς κι' ἡ γυναῖκα του. 'Ἐβλεπε ἀκούη τὴ γαμάρι, που τὸν θεῖο διόπις θὰ τὸν ξετρέλλεισε μὲ τὶς φλαναρίες του!

"Όλα αὐτὰ τὰ είδε σὲ μῳ στιγματικά διπτασία δὲ τὸ Σάστοια καὶ τὸ πρόσωπο του ἐκπυρωθώσας καὶ πλέον μὲ ἔκφραση σχεδόν. Θέε μον!...

Γύρισε πρὸς τὴν θειανή γυναῖκα του, τὴν κόπταση τὰ παραπόντα, να είναι τοὺς ισχυρούς της πατέρων της:

— Όλοι αὐτοὶ ήρθαν γιὰ σένα. Αὗτοὶ είνε οἱ ξένοι σου ποὺ νὰ τοὺς πάρωνται διάρθρωσης...

— Οχι, οχι, αὐτοὶ ήρθαν γιὰ σένα! ἀποκριθήκει η Βάρια κατακίτρινη, μὲ τὸ θέον θέον.

— Κάθε δύλο! Ηρθαν γιὰ σένα!

— Γάια σένα σοῦ λέω! ἐπανίλθεις θεῖονα η Βάρια μὲ ἀστραπὲς στὰ μάτια.

— Οχι, ἀγαπήτη μου φίλη. Ηρθαν γιὰ σένα. Είνε συγγενεῖς σου! Είνε δύοι σου σφιλοενόμους!

— Εκείνη τὴ συγμῆ ἀκούσθηκε ἔντονη καὶ χαρούμενη πάντοτε ἡ φωνὴ τοῦ θείου.

— Λοιπὸν Βερένη, Σάστοια! Τι καθηδάστε καὶ κρυφομιλάτε ἐκεῖ.

— Ούτι σάστοια τὰ γλυκούμιματα. Τὰ λέτε καὶ δλλοι δρά.

— Ούτι, ούτι ήρθαν γιὰ σένα! ἀποκριθήκει η Βάρια κατακίτρινη, μὲ τὸ θέον θέον.

— Κάθε δύλο! Ηρθαν γιὰ σένα!

— Γάια σένα σοῦ λέω! ἐπανίλθεις θεῖονα η Βάρια μὲ ἀστραπὲς στὰ μάτια.

— Οχι, οχι, ήρθαν γιὰ σένα. Είνε συγγενεῖς σου!

— Εκείνη τὴ συγμῆ ἀκούσθηκε ἔντονη καὶ χαρούμενη πάντοτε ἡ φωνὴ τοῦ θείου.

— Λοιπὸν Βερένη, Σάστοια! Τι καθηδάστε καὶ κρυφομιλάτε ἐκεῖ.

— Ούτι σάστοια τὸ πρόσωπο του καὶ μ' ένα βεβιασμένο καρόγγελο τοὺς είλε: — Σάς παρακαλῶ, σάς παρακαλῶ...

Τὸ φεγγάρι ξαναφάνησε πάλι, ἀνάμεσα στὰ σύννεφα, μὲ ὄψη δωμάτων πρόσφατο πειά. Τώρα παίνουν καρόγγελον κι' εὐτυχισμένον, χωρίς φόνο.

— Ήταν ένα δέσμοντα πολύτιμον για την γαμήλιαν συγγενεῖς...

— Ο Σάστοια γύρισε τὸ πρόσωπο του καὶ νὰ μην ίδουν οἱ ξένοι του τὴν ξέφραση της φωνής καὶ τὴν ἀπελπισία του ποὺ είχε καταλάβει.

— Σάς παρακαλῶ, ἀγαπήτη οι συγγενεῖς. Ορίστε! Περάστε..

Α. ΤΣΕΧΟΦ